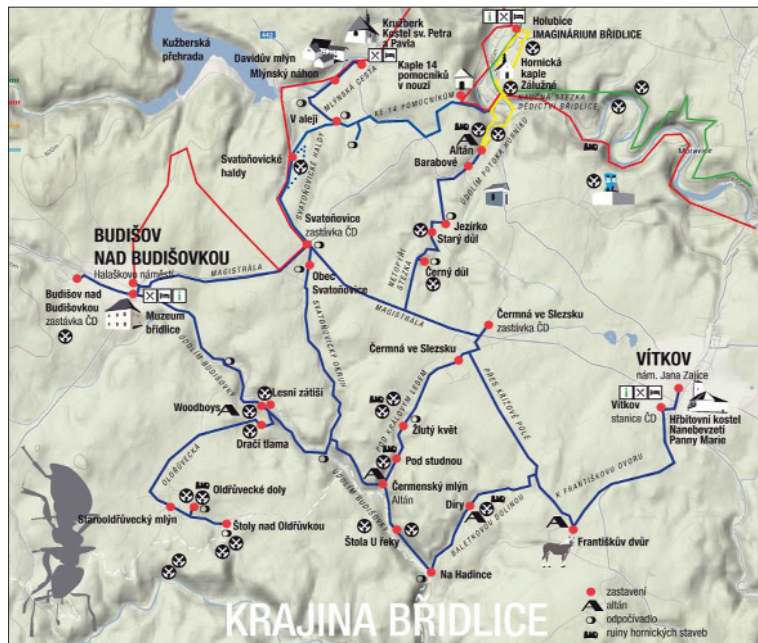

V KRAJINE BRIDLICE

Na pozvanie Občianskeho združenia "Zálužné" sa členovia výboru Spolku Permon Marianka - doc. Sand, RNDr. Lehotský a p. Král' zúčastnili v dňoch 20.-22.9.2013 na 19. slezskom vlastivednom sympóziu "Dědicství břidlice - Spadek Lupku", ktoré sa konalo v Rekreačnom stredisku Bíla Holubice v Zálužné - Mokřinky, ČR. Je potrebné poznamenať, že zo strany zástupcov spolku to bola v poradí už štvrtá návšteva v kraji, kde doslova všade "nájdete" bridlicu.

V rámci bohatého programu sympózia bol slávnostne otvorený naučný chodník „Dědicství břidlice“ a "Imaginárium břidlice". Prinášame tento príspevok našim čitateľom a všetkým záujemcom o montánnu históriu ako inšpiráciu, že aj zaužívané postupy sa dajú robiť "inak", vrátane použitia moderných audiovizuálnych prvkov. Ďalej pre zachovanie autentičnosti sú v oboch príspevkoch sú niektoré názvy a základné texty ponechané v pôvodnom českom jazyku.

Projektový zámer Dědicství břidlice bol realizovaný ako spoločný projekt Občianskeho združenia „Zálužné“ s partnermi: Mesto Vítkov, RS Holubice – Mokřinky, Oddiel Regionalny PTTK Śląska Opolskiego - Opole.

Minixpozícia ťažby a spracovania bridlice pod trochu tajuplným názvom "Imaginárium břidlice" sa nachádza v tmavo upravenej plošne malej miestnosti. Obsahovo netradične poňatú minixpozíciu už charakterizuje panel nad vonkajšími vstupnými dverami - vľavo oko, vpravo ucho. Po bočných stenách sú umiestnené tematické veľkoplôšné panely, vitríny s originálnym náradím na ťažbu a opracovanie bridlice a zaujímavým doplnkom sú fotorámiky s videoukážkami. V samostatnej miestnosti "Důl Petr" - pomenovanej podľa jedného zo spoluautorov expozície, p. Petra Zahnaša, sa návštevníci môžu "vžiť" do atmosféry bridlicovej bane - na dotykovej obrazovke si návštevníci môžu vybrať a prehrať 20 zvukov z bridlicovej ťažby, napr. prejazd banskej lokomotívy, prejazd vozíka, zvuk ťiepania bridlice, zvuk rezania bridlice, zvuk banskej sirény a ďalšie.

Virtuálnu prehliadku môžete "absolvovať" v smere podľa našich fotografií, ale určite nie je nad osobnú návštevu.

Zostavovateľ: Jozef Král'

Fotografie: zostavovateľ a RNDr. Roman Lehotský

IMAGINÁRIUM BŘIDLICE

*Příběh nekončí.
Kolik sil to již stálo,
kolik zlomených životů,
a přesto přicházejí další lidé
a znovu se pokouší spojit svůj osud
s osudem kulmské břidlice.
Jednou přijde den,
kdy břidlice z Nížkého Jeseníku
opět zazáří na střeších domů.
Zdráhů!*

NAUČNÁ STEZKA

OKOLÍ ZÁLUŽNÉHO BYLO PRO ČESKOU REPUBLIKU, DRUVĚJŠÍ ČESKO-SLOVENSKO ANEBI RAKOUSKO-UHERSKO, JEDNOU Z NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH LOKALIT, KDE SE DOBÝVALA BŘIDLICE. NENÍ TO TAK DÁVNO, CO V ZÁLUŽNÉM NEDALEKO VÍTKOVA BYLA OTEVŘENA NOVÁ STEZKA S NÁZVEM DĚDICTVÍ BŘIDLICE, KTERÁ KOMPLETNĚ ROZKRYVÁ HISTORII TĚŽBY TĚTO SUROVINY NA VÍTKOVSKU A TAKÉ BUDIŠOVSKU.

Zdroj: www.rajce.idnes.cz

Celková délka naučné stezky je přibližně 5 km. Její začátek i konec jsou v areálu RS Bílá Holubice. Na trase stezky je 16 zastavení celkem s 22 informačními tabulemi a 3 odpočívadly. Jejich texty jsou v českém a polském jazyce.

Poznávací trasa rozhodně není kdovíjak složitá. Většinou vede po lesních či polních cestách anebo silnicích. Akorát v Nittmannova dolu narazíte na dvě prudká klesání. Ta je však možno bezpečně obejít. Ve dvou úsecích je trasa vedena po stejné komunikaci obousměrně. Na stezce jste vedeni speciálními kolíky - rozcestníky. Na nich jsou šipky, které určují směr dalšího postupu, také čísla následujících zastavení. Vedle toho jsou méně přehledné úseky značeny také běžnými turistickými značkami, používanými pro naučné stezky. Na každé informační tabuli je orientační mapka s vyznačením místa, na kterém se nacházíte. Ty jsou vyhotoveny v českém i polském jazyce. Vzhledem k tvaru trasy je možno absolvování naučné stezky libovolně upravit.

Informace o stezce najdete na www.vitkov.info nebo <http://oszaluzne.webnode.cz/>.

Zdroj: www.rajce.idnes.cz

LEGENDA	
	Naučná zastavení
	Nečinný důl - šachta
	Nečinný důl - štola
	Nečinný lom
	Silnice
	Lesní polní cesta
	Vodní tok
	Nestaurace
	Ubytování
	Autobus
	Informační místo
	Naučná stezka
	Dědictví břidlice
	Jiné stezky
	Les
	Obec
	Pole, louka
	Slavby

Zážitkem pro Vás bude pohodlná procházka po okraji břidlicových hald, pozůstatků ukončené těžby břidlice. Tieto dnes utvárajú nezameniteľný kolorit vidieckej krajiny Opavska a Nížkeho Jeseníka. Miesta, kde se břidlica ťažila, sú často spojené so špecifickými rastlinnými či živočíšnými druhmi, medzi ktoré patrí napr. breza bielokôra, borovicová lesná, rozchodník veľký, trstina rákosovitá a mnohé druhy netopierov zimujúce v opustených štolách starých banských diel. Břidlicové haldy sa stali pro svoj "genius loci" a klud vyhl'adávanou rekreačnou zónou.

Tento jedinečný fenomén máte možnosť vidieť po trase stezky a z našich fotografii. V tomto prípade zvlášť platí: *lepšie je raz vidieť, ako stokrát počuť*.

Zostavil a fotografie: J. Král, Spolok Permon Marianka